

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

56.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 13-го Июля — 1834 — Wilno. Piątek. 13-go Lipca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 2-го Июля.

Высочайшими Граматами 19-го Мая, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Ордена С. Станислава 2-й степени: Управляющій Коммиссаріатскимъ Департаментомъ Морскаго Министерства, 4-го класса *Кузнецовъ* и Флота Генераль Штабъ-Докторъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Гассингъ*.

— Высочайшими Приказами 23-го Июня отставленъ отъ службы, состоящій по Арміи Генераль-Лейтенантъ Князь *Сибирскій*. — 25 Июня: Предсѣдатель Оренбургской пограничной Коммиссіи, состоящій по Арміи Полковникъ *Генсъ*, произведенъ въ Генераль-Маіоры, съ оставленіемъ при прежней должности, назначены: Членъ Генераль-Аудиторіата, состоящій по Арміи Генераль-Лейтенантъ *Скобелевъ*, Инспекторомъ резервной пѣхоты, съ оставленіемъ при прежней должности; состоящій по Арміи Генераль-Маіоръ *Левандовскій*, Комendanтомъ въ крѣпость Эривань, на мѣсто состоящаго по Арміи Генераль-Маіора *Ланпы 1-го*; Свиты Его Императорскаго Величества Генераль-Маіоръ Баронъ *Веліо*, Комendanтомъ въ Нарвскую крѣпость, съ оставленіемъ въ Свитѣ Его Величества; Лейбъ-Гвардіи коннаго Полка полковой Адъютантъ Ротмистръ *Анненковъ*, Флигель-Адъютантомъ къ Его Императорскому Величеству; состоящій по Кавалеріи Полковникъ *Катаржи 2-й*, Командиромъ Нижегородскаго Драгунскаго полка.

— По всеподданнѣйшему представленію Министра Внутреннихъ Дѣлъ, Его Императорское Величество 18-го минувшаго Апрѣля Всемилостивѣйше пожаловать соизволило: 1) прибывшему въ С. Петербургъ старшему Султану вѣшняго Акмолинскаго Округа, Омской Области, Подполковнику *Кулур-Култѣ Худай Мендину*, за приверженность его и непоколебимую вѣрность Россійскому Престолу, золотую медаль, украшенную алмазами, на Андреевской лентѣ, и почетный кафтанъ, а на обратный его проѣздъ пять тысячъ рублей изъ Государственнаго Казначейства; 2) по ходатайству его, Султану *Булахиру Сарину*, Бѣю *Бекоджѣ Сапакосу* и Старшинѣ *Шидину Утепесу*, золотыя медали: первому на Андреевской, а послѣднимъ на Аннинскихъ лентахъ, и приличные для нихъ кафтаны; 3) прибывшимъ съ нимъ двумъ Бѣямъ золотыя медали на Аннинскихъ лентахъ и приличные кафтаны; 4) находящемуся при семъ Султанѣ Переводчику Главнаго Управленія Западной Сибири, Титулярному Совѣтнику Госсамедину *Шахмаеву*, подарокъ въ 600 рублей.

— Управляющимъ Государственнымъ Архивомъ, учрежденнымъ при Министерствѣ Иностранныхъ Дѣлъ, Высочайше повелѣно быть Тайному Совѣтнику *Полбнову*, съ оставленіемъ его и при другихъ, возложенныхъ на него должностяхъ. (Сбв. Из.)

— Командиръ Гренадерскаго Наслѣднаго Принца Прусскаго полка, Полковникъ *Фонъ-Клугенъ*, доставилъ Редакціи Военныхъ Вѣдомостей переводъ съ Рескрипта, полученнаго имъ въ 25-й день прошлаго Іюня отъ Его Королевскаго Высочества. — Исполняя желаніе сего Штабъ-Офицера, поспѣшаемъ сообщить

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 2 Lipca.

Przez NAWYŻSZE Dyplomata dnia 19 Maja, NAWYŻSZE mianowani są Kawalerami orderu Sw. Stani-
sława 2go stopnia: Zarządzający Departamentem Kom-
mis-oryatskim Ministerjum Morskiego 4tey klasy *Ku-
zniecowa*, i Jenerał Sztabs-Doktor floty, Rzeczywisty
Radzca Stanu *Hassing*.

— Przez NAWYŻSZE rozkazy dzienne 23go Czerwca
odstawiony ze służby, liczący się w Armii Jenerał Po-
rucznik *Chię Sibirski*. — 25 Czerwca: Prezydent Oren-
burskiej pogranicznej Komisji, liczący się w Armii
Półkownik *Hens*, wyniesiony na Jenerał-Majora, z po-
zostaniem na dawniejszym urzędzie; naznaczeni: Czło-
nek Jenerałnego Audytoryatu, liczący się w Armii Je-
nerał-Porucznik *Skobelew*, Inspektorem piechoty od-
wodowej, z pozostaniem na dawniejszych obowiązkach;
liczący się w Armii Jenerał-Major *Lewandowski*, Kom-
mandantem twierdzy Erywau, na miejsce liczącego
się w Armii Jenerał-Majora *Lappy 1go*; Orszaku Jego
CESARSKIEY MOŚCI Jenerał-Major, Baron *Welio*,
Kommandantem twierdzy Narwskiej, z pozostaniem w
Orszaku Jego CESARSKIEY MOŚCI; Leyb-Gw rdyi
półku konnego Adjutant półkowy Rotmistrz *Annenkow*,
Adjutantem Skrzydłowym do Jego CESARSKIEY MO-
ŚCI; liczący się w Kawalerii Półkownik *Katarzi 2gi*,
Dowódcą Niżehorodzkiego półku dragonów.

— Po nayuniżeńszem przedstawieniu Ministra Spraw
Wewnętrznych, Jego CESARSKA MOŚĆ dnia 18go
przeszłego Kwietnia NAWYŻSZE nadzadźczył: 1)
przybytemu do St. Petersburga starszemu Sułtanowi
zewnątrznego Akmolińskiego okręgu Obwodu Omskiego,
Podpółkownikowi *Kunur-Kulży Chuday-Mendinowi*,
za jego przywiązanie i niezachwianą wierność ku Tro-
nowi Rossyjskiemu, złoty medal, ozdobiony brylantami,
na wstędze orderu Sw. Jędrzeja, i honorowy kaftan,
a na drogę mu na powrót pięć tysięcy rubli z Podskar-
bstwa Państwa; 2) za jego staraniem, Sułtanowi *Buł-
chajrowi Sarinowi*, Bijiowi *Bekodży Sapakowi* i Star-
szynie *Szylinowi Utepewu*, złote medale: pierwszemu
na wstędze orderu Sw. Jędrzeja, a dalszym na wstędze
orderu Sw. Anny, i stosowne dla nich kaftany; 3) Przy-
byłym z nim dwóm Bjom, złote medale na wstędze or-
deru Sw. Anny i stosowne kaftany; 4) Znaydującemu
się przy tym Sułtanie tłumaczowi Głównego Zarządu
Zachodniej Syberyi, Radcy Honorowemu *Hossamedin-
owi Szachmajewu* podarek z 600 rubli.

— Zarządzającym Archiwum Państwa, ustanowio-
nem przy Ministerjum Spraw Zewnętrznych NAWYŻSZE
rozkazano bydz Radcy Tajnemu *Polenowu*, z zos-
tawieniem go i przy dawniejszych, nań włożonych obo-
wiązkach.

— Dowódcą półku Grenadyerskiego Xięcia Następcy
Pruskiego, Półkownik *von Klugen*, przesłał do Reda-
key Gazety Woyskowej przekład Reskryptu, otrzy-
manego przezeń w dniu 25tym przeszłego Czerwca
od Jego Królewskiej Wysokości. — Dopełniając życze-
nia tego Sztabs-Oficera, śpieszymy umieścić Reskrypt

Рескриптъ сей нашимъ читателямъ, вмѣстѣ съ письмомъ, при коемъ оный къ намъ доставленъ.

„Милостивый Государь!

„Имѣвъ счастье получить въ 25-й день сего Юня отъ Его Королевскаго Высочества Наслѣднаго Принца Прусскаго, Шефа Гренадерскаго полка, командованію моему ввѣреннаго, собственноручный, столь же лестный, сколько милостивый для полка, Рескриптъ,—я поспѣшаю препроводить оный къ вамъ, Милостивый Государь, въ переводѣ, который покорнѣйше прошу помѣстить въ издаваемой Вами вѣдомости.

Читатели ваши безъ сомнѣнія раздѣлять радость полка, симъ Рескриптомъ удостоеннаго, увидя въ ономъ новое доказательство лестнаго вниманія къ Арміи Россійской Высочаго Родственника Нашего Монарха; а изъясляемая Его Королевскимъ Высочествомъ лично къ Государю Императору чувства, найдутъ вѣрный отголосокъ въ сердцахъ счастливыхъ славою своего Государя, и блаженствующихъ подъ Его правленіемъ, Россіянъ.

Имѣю честь быть и проч.

Переводъ собственноручнаго Рескрипта Его Королевскаго Высочества Наслѣднаго Принца Прусскаго, къ Командиру Гренадерскаго имени Его Высочества полка.

Господинъ Полковникъ!

Желая показать участіе, пріемлемое Мною въ храбрость Гренадерскаго полка, коего Шефомъ Я именуюсь по милости ко Мнѣ блаженныя памяти Императора АЛЕКСАНДРА I-го, — Я избираю къ тому день, въ который Провидѣніе даровало Россіи нынѣ Царствующаго ея Монарха. Правленіе Его, едва девятый годъ продолжающееся, уже принадлежитъ къ славнѣйшимъ эпохамъ Россійской Исторіи; уваженіе, любовь и довѣренность, питаютъ къ Нему не только Его подданные, но и все народы, пребывшіе вѣрными своимъ Престоламъ. Сими же чувствами одушевляясь, начальствуемый вами полкъ, къ лаврамъ, имъ прежде пожатымъ, присоединилъ еще множество новыхъ. Будучи близкимъ къ Его Величеству, не только по связямъ родства, но еще союзомъ тѣснѣйшей, самой неразрывной дружбы; и питая къ нему глубочайшее уваженіе, — Я отъ глубины сердца повторяю моленія многихъ милліоновъ людей: Боже благослови, Боже сохрани драгоценнаго, добраго Государя!

Препровождая у сего восемь тысячъ рублей, — Я поручаю вамъ, Любезный Полковникъ, употребить оныя на празднованіе нынѣшняго торжественнаго дня; или, по вашему усмотрѣнію, на иныя въ пользу полка надобности.

Примите, Г. Полковникъ, увѣреніе въ томъ особенномъ высокопочитаніи, которое Я непременно вамъ доказывать при всякомъ случаѣ.

Подписано: *Фридрихъ Вильгельмъ* Наслѣдный Принцъ Пруссій, Шефъ 1-го Россійско-Императорскаго Гренадерскаго полка.

Петергофъ.
25-го Юня (7 Юля) 1834. (Р. Инв.)

Указъ Правительствующаго Сената.

Правительствующій Сенатъ слушалъ представленіе Г. Министра Финансовъ, съ изъясненіемъ положенія Общаго Присутствія Департамента Государственныхъ Имуществъ, заключенія Совѣта Министровъ Финансовъ и собственнаго его мнѣнія Г. Министра Финансовъ, относительно взысканія штрафныхъ денегъ за постройку судовъ болѣе дозволеннаго размѣра. Приказали: какъ по установленнымъ правиламъ на вырубку деревъ для строенія судовъ, желающимъ оныя строить, выдаются билеты по примѣрно представляемымъ смѣтамъ, и бывшимъ Лѣснымъ Департаментомъ въ 1807 году разрѣшено не препятствовать судохозяевамъ или коммиссіонерамъ оныхъ строить суда по коммерческимъ обстоятельствамъ нѣсколько болѣе или менѣе противъ сдѣланнаго объявленія, и въ такомъ случаѣ, если бы число деревъ въ смѣтѣ исчисленное для построенія судна оказалось недостаточнымъ, позволять вырубать и недостающее количество; то посему считая, что излишняя вырубка деревъ не иначе можетъ быть произведена, какъ по испрошеніи на то предварительнаго дозволенія Лѣснаго Начальства, Правительствующій Сенатъ, согласно заключенію Департамента Государственныхъ Имуществъ, Совѣтомъ Министерства Финансовъ и Г. Министромъ Финансовъ одобренному, полагаетъ: для огражденія казенныхъ лѣсовъ отъ истребленія, всемъ Казеннымъ Палатамъ предписать въ тѣхъ случаяхъ, когда судно окажется выстроенымъ, хотя и въ превосходной противъ означенной въ объявленіи мѣрѣ; но лѣса для оного вырублены съ разрѣшенія Лѣснаго Начальства, не подвергать судостроителей никакому штрафу, довыскаивая только

ten dla naszych Czytelników, pospółu z kopiją listu, przy którym był przysłany.

„Mościwy Panie!

„Mając szczęście otrzymać w dniu 25 teraźniejszego Czerwca od Jego Królewskiej Wysokości Xięcia Następcy Pruskiego, Szefa Grenadyerskiego Półku, dowództwu memu powierzono, własnoręczny, tyle chlubny, ile też łaskawy dla półku, Reskrypt,—śpieszę przesłać go Wam, Mościwy Panie, w przekładzie: który pokornie proszę umieścić w wydawanej przez Niego gazecie.

Czytelnicy wasi bez wątpienia podzielą radość półku, tym Reskryptem zaszczyconego, widząc w nim nowy dowód chlubnego poważenia ku Armii Rosyjskiej Najjaśniejszego Królewskiego Monarchy Naszego; a wyrażone przez Jego Królewską Wysokość osobiście ku Najjaśniejszemu Cesarzowi uczucia, znajdą niewątpliwą odgłos w sercach szczęśliwych pod Jego rządem Rosyan.

Mam honor być i t. d.

Przekład własnoręcznego Reskryptu Jego Królewskiej Wysokości Xięcia Następcy Pruskiego, do Dowódcy półku Grenadyerów, noszącego imię Jego Wysokości.

Mości Panie Półkowniku!

Pragnąc okazać uczestnictwo, jakie przyjmuję w walecznym półku Grenadyerskim, którego Szefem mianuję się z łaski ku mnie błogostawionej pamięci Cesarza ALEXANDRA Igo, — obieram do tego dzień, w którym Opatrzność darowała Rosji teraz PANUJĄCEGO JEJ MONARCHĘ. Rządy Jego, zaledwie rok dziewiąty trwające, należą już do najświetniejszych epok dziejów Rosji; poważenie, miłość i ufność, chowają ku Niemu nie tylko Jego poddani: ale wszystkie narody, które przetrwały wiernymi dla swych Tronów. Temi też uczuciami ożywiony półk, przez WPana Dowódcy, do laurów, dawniej zebranych, przyłączył mnóstwo jeszcze nowych. Będąc zbliżonym do Jego CESARSKIEJ MOŚCI, nie tylko związkami rodzinstwa: ale jeszcze związkiem najściślejszym, nierozrywanej przyjaźni; i chowając ku Niemu najgłębsze poważenie, — z głębi serca powtarzam modły mnogich milionów ludzi: Boże błogostaw, Boże zachowaj najdroższego, dobrego MONARCHĘ!

Przesyłając przytém ośm tysięcy rubli, — zlecam WPanu, Kochany Półkowniku, użyć je na obchód tego dnia uroczystego; albo, podług WPana uwagi, na inne ku dobru półku potrzeby.

Przyjmie, P. Półkowniku, zapewnienie o tém szczególném wysokim szacunku, którego nie przestanę dla WPana dowodzić w każdym zdarzeniu.

Podpisano: *Fryderyk Wilhelm*, Xiążę Następcy Pruski, Szef 1go Cesarzsko-Rosyjskiego półku Grenadyerów.

Peterhoff
25 Czerwca (7 Lipca) 1834. (R. I.)

Ukaz Rządzącego Senatu.

Rządzący Senat słuchali przedstawienia P. Ministra Skarbu z objaśnieniem postanowienia Powszechnego Zasiadania Departamentu Majątków Państwa, wniosku Rady Ministeryum Skarbu i własnej opinii P. Ministra Skarbu, względem uzyskiwania sztrafowych pieniędzy za zbudowanie statków większych nad oznaczoną miarę. Rozkazali: Gdy wedle ustanowionych prawideł na wyrąbanie drzew dla budowania statków, chcącym one budować, wydają się bilety stosownie do wzorowie przedstawianych śmiet, były zaś Departament Leśny w roku 1807 dozwolił nie przeszkadzać właścicielom statków lub ich kommissantom budować statki na handlowe przedmioty mniejsze lub większe nieco od podanego oświadczenia, i w takim razie, jeżeliby liczba drzew w śmiecie wyliczona dla zbudowania statku okazała się niedostateczną, pozwałać wyrąbać i niedostającą ilość; przeto ztąd uważając: że rąbanie drzew nadpotrzebne, nie inaczej może być uczynione, jak po uproszeniu na to uprzedniego pozwolenia Leśney Zwierzchności; Rządzący Senat, zgodnie z wnioskiem Departamentu Majątków Państwa, przez Radę Ministeryum Skarbu i P. Ministra Skarbu przyjętym, mniema: dla zabezpieczenia lasów Skarbowych od niszczenia, wszystkim Izdom Skarbowym zalecić, w tych razach, kiedy statek okaże się zbudowanym, chociaż w wyższej od oznaczonej w oświadczeniu mierze; lecz drzewo dla niego zostało wyrąbane z pozwolenia Leśney Zwierzchności, nie skazywać budujących statki na żaden sztraf, uzyskując tylko za okazujący się nadmiar same od sążnia pieniądze; kiedy zaś drzewo będzie wyrąbane w większej nad dozwoloną przez Zwierzchność Leśną ilości, natenczas postępować z budujące-

за оказавшійся излишекъ однѣ посаженные деньги; когда же лѣса вырублены будутъ въ большемъ противу дозволенія Лѣснаго Начальства количествѣ, то поступать съ судостроителями какъ съ самовольными порубщиками; о чемъ объявлять имъ при выдачѣ билетовъ. Причемъ на обязанность Губернскихъ Лѣсничихъ возложить строжайше наблюдать, чтобы мѣстными лѣсными чиновниками не было допускаемо никакаго построенія судовъ безъ установленнаго разрѣшенія на отпускъ лѣсовъ. (Юня 18-го дня 1834 года. (Сен. В.)

ОБЪ УСТРОЕНІИ Главной Обсерваторіи при С. ПЕТЕР-
БУРГСКОЙ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМІИ НАУКЪ.

Естественныя науки, по самому свойству своему, не иначе могут процвѣтать, какъ только подъ покровительствомъ Верховной власти; ибо не рѣдко требуютъ пособій, превосходящихъ средства частнаго человека. Справедливость сего замѣчанія преимущественно является въ Астрономіи. Лѣтописи сей науки ясно показываютъ намъ, что успѣхами своими она въ особенности была обязана покровительству мудрыхъ Правителей, которые сами не рѣдко принимали участіе въ распространеніи ея предѣловъ.

Первая Обсерваторія устроена была въ Александріи, за 250 лѣтъ до Р. Х., по повелѣнію Птолемея Филадельфа, и мудрецы Греціи, призванные симъ Государемъ и соединенные имъ въ особенный Музей, въ продолженіе многихъ лѣтъ, наблюдали на оной теченіе свѣтилъ небесныхъ. Въ портикѣ Музея, вблизи самыхъ палатъ Царскихъ, въ Врукхіонѣ, Эратосѣнъ расположилъ Армиллярныя Сферы свои, посредствомъ коихъ чрезъ сто лѣтъ послѣ него, величайшій изъ древнихъ Астрономовъ, Гиппархъ, а въ 140 году по Р. Х., Птоломей дѣлалъ свои наблюденія. Тамъ же находились: Эратосѣновы Діоптры и Птолемеевы Астролѣбія и Параллактическія вычисленія.

Въ продолженіе 4-хъ столѣтій заведеніе сіе процвѣтало на пользу науки, которая ему обязана систематическимъ своимъ образованіемъ, но потомъ постепенно стало приходить въ упадокъ; конечнымъ же разрушеніемъ своимъ одолжено оно Арабамъ, не пощадившимъ и его, вмѣстѣ съ прочими учеными заведеніями Александрій.

Послѣдовавшій за симъ тысячелѣтній періодъ времени до возрожденія наукъ, былъ гибеленъ для всѣхъ почти знаній, кромѣ Астрономіи.—Аравійскіе Халифы, а за ними и Монгольскіе Ханы употребляли всѣ возможныя старанія для поддержанія сей науки и распространенія предѣловъ ея. Халифъ Альмадумъ построилъ двѣ обсерваторіи: въ Дамаскѣ и Багдадѣ; а третья въ послѣдствіи была основана въ Каирѣ Египетскимъ Халифомъ Гакемомъ. По паденіи власти Восточныхъ Халифовъ, въ XIII столѣтіи, Астрономія перешла подъ защиту побѣдителей ихъ—Монголовъ, и ревностнымъ покровителемъ ея содѣлался внукъ Чингисъ-Хана, Галагу-Илеканъ, славный побѣдитель Мостаима, послѣдняго изъ Аббасидовъ.—Въ то время жилъ на Востокѣ знаменитѣйшій Астрономъ своего вѣка Тузитъ Нассирединъ, удаленный происками отъ Двора Халифа Мустаима. Еще Мангу, братъ и предшественникъ Галагу Илекана въ управленіи Ханствомъ, отправляя сего послѣдняго на войну съ Халифомъ, поручилъ ему, немедленно по завладѣніи Иракомъ, прислать Нассиредину, по смерти прекратила дни Хана еще до пріѣзда знаменитаго Астронома. Когда же Галагу окончилъ славный походъ свой, въ которомъ проникнулъ до самаго Египта, то Нассирединъ явился подъ его защиту и вскорѣ тѣснѣйшая дружба связала великаго Государя съ знаменитымъ его подданнымъ. По взятіи Багдада, въ 1258 году, Хранителю Ханской Казны, немедленно дано было повелѣніе отпускать Нассиредину все, что онъ потребуетъ для ученыхъ своихъ занятій, и слѣдствіемъ таковой щедрости было основаніе въ слѣдующемъ году обсерваторіи въ столицѣ Ханства Мерагахѣ, около 100 верстъ къ Югу отъ нынѣшняго Тавриса. Зданіе было устроено въ городѣ, на вершинѣ горы, и Нассирединъ до глубокой старости не преставаъ дѣлать на ономъ свои наблюденія, коихъ лучшимъ плодомъ были знаменитыя на Востокѣ Илекановы таблицы.

До насъ дошло описаніе Мерагахской обсерваторіи, составленное Дамасскимъ уроженцомъ Муявадомъ, другомъ и сотрудникомъ Нассиредина. Изъ описанія сего видно, что на оной находились 4 Греческіе инструмента и 5, изобрѣтенныхъ Арабами. Судя по величинѣ и устройствю сихъ инструментовъ, для коихъ надлежало назначить постоянныя мѣста, должно полагать, что зданіе, въ которомъ они помѣщались, было весьма обширно.

Симъ не ограничились однако успѣхи Астрономіи на Востокъ, Прежде возрожденія своего въ Е-

mi statki, jako z samowolnie wyrąbującemi; o czém u-
wiadamiac ich przy wydawaniu biletów. Przy tém wło-
żyć obowiązek na Gubernialnych Leśniczych najsuro-
wiej przestrzegać, ażeby miejscowi leśni urzędnicy
nie dozwolali żadnego budowania statków, bez ustano-
wionego rozwiązania na wydanie drzewa. (Dnia 18go
Czerwca 1834 roku.) (G. S.)

O ZAŁOŻENIU GŁÓWNEGO OBSERWATORIUM PRZY CESAR-
SKIEJ AKADEMII NAUK W SANKT-PETERSBURGU.

Umiejętności przyrodzone, z natury swojej, nie mogą zakwitać inaczej, tylko pod opieką Najwyższej Władzy: albowiem nie rzadko potrzebują pomocy, przechodzących możność prywatnego człowieka. Śłuszność tego postrzeżenia szczególniej okazuje się w Astronomii. Roczники tej umiejętności jawnie nam dowodzą, że postępy swe w szczególności winną ona była opiece mądrych Rządzców, którzy częstokroć sami byli uczestnikami w rozszerzaniu jej granic.

Pierwsze Obserwatorium założone było w Alexandryi, na 250 lat przez N. Ch., na rozkaz Ptolomeusza Filadelfa, a mędrcy Grecyi, wezwani przez tego Króla i zjednoczeni przezeń w osobuém Muzeum, w przeciągu wielu lat, uważali na niem obrót ciał niebieskich. W portyku Muzeum, w bliskości pałaców Królewskich, w Bruchium, Erastofen urządził Armilarne-Sfery, za pomocą których, we sto lat po nim, wielki w starożytności Astronom *Hipparch*, a w 140 roku po N. Ch., Ptolomeusz robił swe postrzeżenia. Tamże się znajdowały: dyoptry Erastofena i Astrolabia Ptolomeuszowe i Parallaktyczne rachunki.

Przez ciąg 4rech wieków zakład ten kwitnął dla dobra nauki, która winna mu jest systematyczne swe ukształcenie, ale potem stopniami upadać zaczął; ostateczne zaś jego obalenie zrzadzili Arabowie, którzy mu nie przepuścili, zároveň z dalszemi naukowemi zakładami Alexandrii.

Nastał potem tysiąc lat okres czasu do odrodzenia się nauk, który zgubnym był dla wszystkich prawie umiejętności, prócz Astronomii.— Kalifowie Arabscy, a za nimi i Mongolscy Chanowie, dokładali wszelkich starań, jakie tylko w możliwości ich były, dla wsparcia tej umiejętności i rozszerzenia jej granic. Kalif Almamun zbudował dwa obserwatoria: w Damaszku i Bagdadzie; trzecie zaś w późniejszym czasie założone było w Kairze Egipskim przez Kalifa Hakema. Po upadku władzy Kalifów wschodnich, w XIII wieku, Astronomia przeszła pod opiekę ich zwycięzców — Mongolów, — i gorliwym jej protektorem stał się wnuk Czingiz-Chana, Galagu-Ilekan, sławny zwycięzca Mostazima, ostatniego z Abbasidów.— Żył w ówczes na Wschodzie sławny swego wieku Astronom Tuzit Nassiredin, oddalony przez intrygi ze dworu Kalifa Mustazima. Jeszcze Mangu, brat i poprzednik Galagu Ilekana w zarządach Chaństwa, wysyłając tego ostatniego na wojnę z Kalifem, porucił mu, niezwłocznie po wzięciu Iraku, przystać Nassiredina, ale śmierć przerwała dni Chana, przed sławnego Astronoma przyjazdem. Gdy zaś Galagu zakończył sławną swą wyprawę, w której doszedł aż do samego Egiptu, wtedy Nassiredin uciekł się pod jego opiekę i rychło ścisła przyjaźń połączyła wielkiego Monarchę ze sławnym jego poddanym. Po wzięciu Bagdadu, w 1258 roku, Strażnikowi Skarbu Chana, niezwłocznie dany był rozkaz dostarczać Nassiredinowi wszystkiego, czegokolwiek on zapotrzebuje do swoich naukowych zatrudnień, i skutkiem tej hojności było założenie w roku następnym, obserwatorium w stolicy Chaństwa Meragachu, około 100 wiorst ku Południowi od terazniejszego Taurysu. Gmach był wzniesiony za miastem, na wierzchołku góry, a Nassiredin do głębokiej starości nie przestawał robić w niemi swych obserwacyi, których najlepszym owocem były sławne na Wschodzie tablice Ilekana.

Doszło do nas opisanie obserwatorium Meragachskiego, ułożone przez rodaka damasceńskiego Mujawada, przyjaciela i współpracownika Nassiredina. Z opisanja tego okazuje się, że w niem znajdowały się 4 try greckie instrumenta i 5 wynalazku Arabów. Sądząc z wielkości i urządzenia tych instrumentów, dla których trzeba było przeznaczyć stałe miejsca, wnosić należy, że gmach, w którym one były umieszczone, był bardzo obszerny.

Nie na t \acute{e} m si \acute{e} ograniczyły jednak \acute{z} e post \acute{e} py A-
stronomii na Wschodzie. Przed odrodzeniem si \acute{e} sw \acute{e} m

вронъ, она отъ Монголовъ перешла еще къ Усбекскимъ Татарамъ, коихъ предводителя — Улугъ-Бей, внука Тимурленгова, по справедливости можно назвать величайшимъ изъ Астрономовъ среднихъ вѣковъ. Онъ жилъ въ началѣ XV столѣтія и царствовалъ 40 лѣтъ. Попеченіями его собраны были въ Самарканду всѣ знаменитѣйшіе Астрономы Азіи, для вспоможенія ему въ ученыхъ изслѣдованіяхъ. Многіе изъ инструментовъ его отличались величиною своею и необыкновеннымъ совершенствомъ. Въ числѣ оныхъ одинъ Гномонъ, опредѣлявшій посредствомъ тѣни широту Самарканды и склоненіе эклиптики, имѣлъ въ вышину 180 футовъ. Таблицы Улугъ-Бея и его Каталогъ неподвижныхъ звѣздъ справедливо почитаются полезнѣйшими Астрономическими трудами Среднихъ вѣковъ и безъ сомнѣнія были плодами вычисленій, превосходящихъ въ вѣрности и точности всѣ сдѣланныя дотоле наблюденія.

Стараніямъ сего Государя Астрономія обязана, сверхъ того, сохраненіемъ знаній древнихъ Грековъ и распространеніемъ оныхъ по Европѣ. Уже въ XIII столѣтіи, творенія Птолемея, по повелѣнію Императора Фридриха II, переведены были съ Арабскаго на Латинскій языкъ, а по распоряженію Кастильскаго Короля Алфонса составлены новыя Астрономическія таблицы. Не прежде однако же, какъ въ XVI столѣтіи, настала для Астрономіи, какъ наблюдательной науки, новая эпоха. Успѣхамъ ея способствовали: частію Гессенскій Ландграфъ Вильгельмъ IV, обогатившій Астрономію долговременными и прілежными наблюденіями своими; частію же Датскій Король Фридрихъ II, который, по внушенію Ландграфа, принявъ подъ свое покровительство величайшаго Астронома того времени, *Тихо-де-Браге*. Онъ подарилъ ему лежащій въ Зундѣ островъ Гуанъ, и далъ сверхъ того средства къ устроению на ономъ первой въ новѣйшее время большой обсерваторіи, названной *Ураниборгомъ*. Инструменты для сей обсерваторіи были сдѣланы Нѣмецкими мастерами, подъ надзоромъ самаго Тихо-де-Браге, въ особой, нарочно для сего учрежденной мастерской. По изготовленіи, въ 1577 году, 28 таковыхъ инструментовъ, знаменитый Астрономъ приступилъ къ наблюденіямъ своимъ и продолжалъ оныя, при содѣйствіи многихъ ученыхъ сотрудниковъ, до 1597 года. Богатыя свѣдѣнія, собранныя имъ въ теченіе сего времени, и содѣлавшіяся въ послѣдствіи достояніемъ друга и ученика его *Кеплера*, послужили сему послѣднему къ опредѣленію настоящаго теченія планетъ и законовъ движенія оныхъ, и увѣковѣчивъ ими Кеплера, открыли новое поприще Нютону. По смерти Датскаго Короля Фридриха II, покровителемъ *Тихо-де-Браге* содѣлался Императоръ Рудольфъ, который и призвалъ его ко двору своему въ Прагу. (Продолженіе впрѣдъ.)

Варшава, 15-го Іюля.

Е. Высокоп. Превосход. Г. Губернаторъ, Генераль-Адъютантъ *Панкратъевъ*, третьяго дня выѣхалъ съ своею супругою къ иностраннымъ водамъ. (Г. С.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 10-го Іюля.

Вчера вечеромъ въ 7 часу прислано сюда телеграфическое извѣстіе изъ Кельна, что тамъ за часъ предъ симъ, прибыла Англійская Королева, слѣдуя по дорогѣ въ *Мейннгенъ*.

12-го Іюля.

Получено здѣсь извѣстіе посредствомъ телеграфа изъ Кобленца, о прибытіи тамъ Англійской Королевы въ вожделенномъ здравіи. Е. К. В. имѣла намѣреніе отправиться въ дальнѣйшій путь чрезъ *Рейнштейнъ* и *Висбаденъ*. (Г. С.)

А в с т р і я.

Вѣна, 26-го Іюня.

Учрежденное судоходство на Дунаѣ имѣетъ выгодное вліяніе на Венгрію; нѣкоторые помѣщики и владѣльцы, убѣжденные въ общепользности сего предпріятія, рѣшились истребить кустарники, препятствующіе исполненію оного.

— Французскій Генеральный Консулъ въ Молдавіи и Валахіи Г. Лого, прибылъ сюда изъ Яссъ съ своимъ семействомъ.

— Лагерь, который положено устроить въ Моравіи при *Турасѣ*, будетъ вмѣщать 30 тысячъ чел. войска и весьма многочисленную артиллерію.

— Изъ Турціи получены довольно удовлетворительныя извѣстія, какихъ по столь многихъ бѣдствіяхъ и безпрестанныхъ злоупотребленіяхъ, нельзя было и ожидать. Чувствительный, особливо въ первыя времена, недостатокъ денегъ, искусно предотвращенъ; войска умножаются; внутреннее управленіе неутомимою дѣятельностію болѣе и болѣе внушаетъ довѣренность,

въ Европѣ, отъ Монголовъ przeszła jeszcze do Usbeckich Tatarów, których wodza-Ulug-Beja, wnuka Timurlengowego, słusznie nazwać można największym z Astronomów średnich wieków. Żył on na początku XVgo wieku i panował lat czterdzieści. Staraniem jego zebrani byli do Samarkandy wszyscy najsławniejsi Astronomowie Azyi, dla dopomagania mu w uczonych badaniach. Wiele było jego instrumentów, odznaczających się wielkością i nadzwyczajną doskonałością. W liczbie ich Gnomon jeden, który oznaczał za pośrednictwem cienia, szerokość Samarkandy i pochyłość Ekliptyki, a miał wysokości 180 stop. Tablice Ulug-Beja i jego katalog gwiazd nieruchomych słusznie poczytywane są za najszyteczniejsze prace Astronomiczne w wiekach średnich, i bez wątpienia były owocami wyliczeń, przewyższających w dokładności i wierności wszystkie zrobione do owego czasu obserwacye.

Pieczętołowitości tego Monarchy Astronomia winna jest nadto, zachowanie wiadomości starożytnych Greków i rozszerzenie ich w Europie. W XIIIym już wieku, dzieła Ptolomeusza, na rozkaz Cesarza Fryderyka IIgo, przełożone zostały z Arabskiego na łaciński język, a z rozrządzenia Alfonsa Króla Kastylii, ułożone zostały nowe tablice Astronomiczne. Nie pierwiej jednakże, aż w XVI wieku, dla Astronomii, jako dla umiejętności obserwacyney, nowa epoka nastąpiła. Do postępu jej przykładali się: częścią Landgraf Heski *Wilhelm IVty*, który zbogacił Astronomią długimi i pilnemi obserwacyami swojemi; częścią zaś Król Duński Fryderyk IIgi, który, za poradą Landgraffa, przysłał pod swą opiekę największego w owym czasie Astronoma *Tycho-Brahe*. Darował mu na Zundzie leżącą wyspę *Huen*, i podał środki do wzniesienia na niej pierwszego w nowszych czasach wielkiego obserwatorium, nazwanego *Uraniborg*. Instrumenta do tego obserwatorium robione były przez niemieckich artystów, pod okiem samego Tichona-Brahe, w osobnym, umyślnie do tego urządzonem laboratorium. Po wygotowaniu, w 1577 r., 28miu takich instrumentów, znienity Astronom przystąpił do swych obserwacyi i utrzymywał je, przy pomocy wielu uczonych współpracowników, do 1597 roku. Bogate wiadomości, zebrane przezeń w przeciągu tego czasu, które stały się w późniejszym czasie własnością przyjaciela i ucznia jego *Keplera*, posłużyły temu ostatniemu do oznaczenia prawdziwego biegu planet i praw ich ruchu, a uwieczniwszy imię *Keplera*, odkryły nowy zawód dla Newtona. Po śmierci Króla Duńskiego, Fryderyka II, protektorem *Tichona-Brahe*, stał się Cesarz Rudolf, który go na dwór swój do Pragi wezwał. (Dalszy ciąg nastąpi.)

Warszawa, dnia 15 Lipca.

J.W. Gubernator Jenerał-Adjutant *Pankratjew*, wyjechał ze swą małżonką zawczora do wód zagranicznych. (Г. С.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y a.

Berlin, dnia 10 Lipca.

Wczora w wieczór o 7 godzinie, nadeszła tu z Kolonii depesza telegraficzna, że tam przed godziną przybyła Królowa W. Brytanii, jadąc do Meiningen.

Dnia 12.

Odebrano tu telegraficzne doniesienie z Koblenz, o przybyciu tam Królowej Angielskiej w najlepszym stanie zdrowia. J. K. M. miała się udać w dalszą drogę przez Reinstein i Wisbaden. (Г. С.)

A u s t r y a.

Wiedeń, dnia 26 Czerwca.

Zaprowadzona żegluga na Dunaju wywiera wpływ pomyślny na Węgry, już kilku właścicieli ziemskich, przekonanych o użyteczności tego urządzenia, postanowiło uprzętnąć stojące na przeszkodzie zarosłe.

— Francuzki Konsul jeneralny w Multanach i na Wołoszczyźnie Pan Logau, przybył tu z Jassъ wraz z rodziną swoją.

— Obóz, mający się założyć w Morawach pod Turas, pomieści 30 tysięcy woyska i bardzo liczną artylleryą.

— Z Turcyi są dosyć zaspakajające doniesienia, jakich po tylu ciężkich klęskach i przeciwnościach trudno się spodziewać było. Dotkliwemu, zwłaszcza w pierwszych chwilach, niedostatkowi pieniędzy, umiano zaradzić; woysko się pomnaża; wewnętrzna administracya nabiera przez sprężystość coraz większego zaufania, a Sułtan wsparty przychylnością Europy, okoni-

а Султана, подкрѣпленный благосклонностію Европы, окончить важное дѣло предпринятыхъ преобразований, которое смѣло можно будетъ назвать отрощеніемъ Турціи. Ежели только дипломатія не воспрепятствуетъ приведенію въ исполненіе всѣхъ его намѣреній, это будетъ рѣдкій и достопамятный примѣръ въ Исторіи народовъ. Египетскій Намѣстникъ во слѣдъ Султана, стремится къ одной же цѣли.

Зара (въ Далмаціи), 20-го Іюля.

Здѣшняя Газета опровергаетъ, будто Вице-Король Ломбардо-Венеціанскій повелѣлъ охранный кордонъ по причинѣ появляющейся въ Далмаціи моровой язвы. (G. C.)

НИДЕРЛАНДЫ.

Гага, 2-го Іюля.

Король не вызываетъ изъ столицы, ожидая возвращенія изъ Вѣны своего Министра, Г. Верстоля.

— Вчерашняго дня прислано въ видѣ подарка Королю и Членамъ Королевскаго семейства, равно высшимъ Государственнымъ и Придворнымъ Чиновникамъ, первыя сельди нынѣшней ловли. Первое судно со свѣжими сельдями прибыло сюда вчера поутру и привезло 20 бочекъ. За одну бочку платили 700 гульденовъ (1,600 р. ас.)

5-го Іюля.

Здѣсь издано Королевское постановленіе, чтобы матросамъ и морскимъ солдатамъ давать отпускъ не болѣе какъ на 12 дней.

— Вчерашняго дня Король выѣхалъ въ Лоо въ сопровожденіи прибывшаго изъ Вѣны Барона Верстоля.

— Говорятъ, что Принцъ Фридрихъ поздравитъ Англійскую Королеву при высадкѣ на берегъ въ Гелветслюйсъ.

— Принцъ Оранскій купилъ при Тилбургѣ (гдѣ устроенъ лагерь), двѣ деревни, для помѣщенія въ оныхъ конскихъ заводовъ. (G. C.)

БЕЛЬГІЯ.

Брюссель, 28-го Іюля.

Къ сегодняшнему номеру здѣшняго Монитѣра присовокупленъ, въ видѣ прибавленія, актъ обвиненія Королевскимъ Прокуроромъ, 78 лицъ, имѣвшихъ участіе въ грабежѣ 5-го и 6-го Апрѣля.

2-го Іюля.

Вчерашняго дня опять открыты засѣданія Палаты Представителей.

— Король, во время своего путешествія проѣзжая чрезъ Динантъ, останавливался въ домѣ Г. Пирсонъ, извѣстнаго члена оппозиціи, Бургомистра поминутаго города.

3-го Іюля.

Мониторъ извѣщаетъ, что 14-го с. м. долженъ производиться въ послѣдній разъ публичный торгъ въ Мехельнѣ, Брюсселѣ и Литтихѣ, на доставку 5,700,000 килограммовъ разнаго рода желѣза, для чугунныхъ дорогъ, вновь заводимыхъ.

— Ночью съ 1 на 2 с. м. вывезено отсюда 77 лицъ, арестованныхъ за грабежи, совершенные въ Апрѣлѣ. Всѣ отосланы въ Монс, гдѣ будутъ преданы суду.

— Комитеты Палаты Представителей теперь заняты разсмотрѣніемъ проекта закона, касательно вознагражденія всѣхъ претерпѣвшихъ потери въ 1831 г. въ слѣдствіе вторженія Голландцевъ. (G. C.)

ГЕРМАНІЯ.

Франкфуртъ на Майнѣ, 5-го Іюля.

Гесскіе жандармы арестовали какого-то военнаго Француза въ предѣлахъ здѣшняго округа и передали городской стражѣ; однако жъ по ходатайству Французскаго Посланника онъ былъ освобожденъ.

— Вскорѣ Сеймъ Германскаго Союза, долженъ заняться устройствомъ опредѣленнаго на Вѣнскихъ совѣщаніяхъ третейскаго суда для всей Германіи. Сіе судилище должно состоять изъ 34 Членовъ. (G. C.)

БАВАРИЯ.

Мюнхенъ, 2-го Іюля.

Особы, подписавшія протестацію противъ постановленій Союзнаго Сейма съ 1832 г. и осужденныя приговоромъ здѣшняго Суда, еще понынѣ находятся въ заключеніи.

— Король сегодня поутру выѣхалъ въ Брикенау. Государственный Совѣтникъ Кобелль и Тайный Совѣтникъ Кленце должны отправиться въ Грецію. (G. C.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 1-го Іюля.

Генералъ Морено, видя, что Англійское Правительство отказывается принять въ покровительство Испанскихъ эмигрантовъ, болѣе другихъ обвиняемыхъ, рѣшился оставить Англію и отправился въ Гамбургъ.

или дѣло предпринятыхъ реформ, которые одожденіемъ Турцы смѣло названъ буди можа. Жеѣли только дипломатія не стави прешѣдъ в замйарахъ его, буди то рзадки и пиѣкны прикѣдъ в истори народѣв. Вилкорзѣдца Египту до тогоѣ самого цѣлу вразъ з Суѣтанемъ даѣу.

Зара (въ Далмаціи), дня 20 Червѣа.

Тутѣйша Газѣта запрѣдча, ѣакобы Вице-Крѣл Ломбардзко-Вѣнецки, рѣзѣагнѣл кордонъ здравіа, з поводу оказуѣаго сѣ въ Далмаціи повіѣтрза морѣwego. (G. C.)

НИДЕРЛАНДЫ.

Гага, дня 2 Липца.

Крѣл не oddala сѣ зѣ столицѣ, oczekując на powrѣтъ Министра swego, Pana Verstolk, z Wiednia.

— Дня wczorayszego przystało в подарunku Крѣлови i Członkom rodziny Крѣлевskiej, tudzieѣ wyższym urzędnikom kraju i dworu, pierwsze śledzie tegoroczного połowu. Pierwszy statek zѣ świeѣymi śledziami zawiנał tu wczoray rano i przywiezł 20 beczek. Za jednę beczkę płacono 700 zł. hol. (2,800 zł. p.)

Дня 5.

Wyszło tu rozporządzenie Крѣлевskie, aby ludziom i żołnierzom okrętowym, nie dawano dłuższych urlopow nad dni 12.

— Дня wczorayszego wyjechał Крѣл do Лоо, w towarzystwie przybyłego z Wiednia Barona Verstolk.

— Mówią, że Xięę Fryderyk powita Крѣловѣ Анielskѣ przy wysiadaniu на лѣдъ в Helwoetsluis.

— Xięę Oranii zakupił pod Tilburgiem, (gdzie jest obѣz załѣżony), dwie włości, przeznaczone на заłѣżenie stad. (G. C.)

БЕЛГІА.

Bruxella, дня 28 Червѣа.

Przy dzisieyszym numerze тутѣйшого Monitora, jest załѣżony, в sposobie dodatku, актъ oskarѣzenia przez Prokuratora Крѣлевskiego, 78 osѣb, naleѣżących do rabunku в dniach 5 i 6 Kwietnia.

Дня 2 Липца.

Дня wczorayszego rozpoczęty сѣ znѣwу posiedzenia Izby reprezentantѣw.

— Крѣл в podrѣży swojej przejeѣżdѣając przez Dinant, wysiadł в domu Pana Pirson, znanego Członka oppozycji. Jest on Burmistrzѣm rzeczѣonego miasta.

Дня 3.

Monitor donosi, że в dniu 14 b. m. odbędzie сѣ в Mecheln, Bruxelli i Lewanjum, publiczне przybiecie licytacji на dostawę 5,700,000 kilogramѣw rozmaitego ţelaza, do kolei nowo сѣ заłѣżyć mających.

— W nocy z dnia 1 на 2 b. m. wywieziono ztѣd 77 osѣb, uwięzionych за rabunek, в Kwietniu dokonany. Odesłano wszystkich do Mons, gdzie бęдѣ sądzени.

— Wydziały Izby reprezentantѣw zajęte są teraz rozbiorem projektu do prawa, względem wynagrodzenia tych, którzy przez wkroczenie Hollendrѣw в 1831 roku, на klęski naraѣzeni были. (G. C.)

НИЕМЦЫ.

Frankfort nad Menem, 5 Липца.

Żandarmowie Hescy aresztowali jakiegoѣ woyskowego francuzkiego в granicach тутѣйшого obwodu i oddali pod areszt mieyski, z kтѣrego atoli за wstawieniem сѣ Poста Francuzkiego uwolniony zostал.

— Wkrѣtce ма сѣ заѣć Сеймъ Związku Niemieckiego urzѣdzeniem postanowionego на konferencyi в Wiedniu sądu polubownego dla całych Niemiec. Ten sąd ма сѣ skłѣdać z 34 członkѣw. (G. C.)

БАВАРИЯ.

Monachium, дня 2 Липца.

Особы, ктѣре podpisały протестацію przeciwko postanowieniu Seymu Związkowego з roku 1832, osѣdzone wyrokiem sądu тутѣйшого, wysiadują już naznaczѣoną карę więzienia.

— Крѣл wyjechał dziś rano do Brückenau. — Radzca Stanu Kobell i Radzca Tayny Klenze, mają сѣ udać do Grecyi. (G. C.)

БРЫТАНІЯ ВІЕЛКА І ІРЛАНДІЯ.

Лондѣн, дня 1 Липца.

Widząc Jenerałъ Moreno, że Rządъ Anielski wzbraňa сѣ даваѣć opiekę tym wychodniom hiszpańskim, którzy są mocno zawiנieni, postanowił opuścѣć Anglię i udać сѣ do Hamburga.

— Король и Королева удостоили опять посѣщеніемъ своимъ третій и четвертый концерты, данные въ Вестминстерскомъ Аббатствѣ; сопровождали Ихъ Величества: Принцесса Кентская, Принцесса Викторія, Герцогъ Георгій Кембриджскій и Принцесса Августа.

— Другъ Генерала *Мини*, который намѣренъ скоро отправиться въ свое отечество, не давно давали для него великолѣпный обѣдъ, на которомъ находилось до 200 знаменитыхъ туземцевъ и иностранцевъ.

— *Courrier* пишетъ, что нельзя оспаривать, что послѣдствія сраженій, происходившихъ 16, 18 и 19 Іюня въ Сѣверныхъ провинціяхъ Испаніи, были столь благоприятны для Карлистовъ, что *Квесада* счелъ себя за счастье, успѣвъ уйти съ большою потерію въ *Пампелуну*. (Dz. P.)

2-го Іюля.

Прибылъ сюда Баронъ *Нейманнъ*, Австрійскій дипломатъ— тотъ самый, который былъ посланъ въ *Биберицъ*, для окончанія Люксембургскихъ дѣлъ съ Герцогомъ Нассаускимъ. (G. C.)

3-го Іюля.

Третьяго дня Лордъ *Грей* внесъ Ирландскій поудительный билль за исключеніемъ военныхъ судовъ, которыя заведены были въ прошедшемъ году, ибо кажется, достаточно будетъ обыкновенныхъ судовъ. Билль этотъ прочитанъ въ первый разъ въ Верхней Палатѣ, завтра будетъ читанъ вторично. Вчера принять большинствомъ 51 голоса билль о нищихъ. (Dz. P.)

4-го Іюля.

Первый Лордъ Адмиралтейства послалъ въ *Вулвигъ* Королевскій пароходъ, который перевезетъ Князя *Ливена* съ его супругою въ *Гамбургъ*. Князь 2-го с. м. имѣлъ прощальную аудіенцію у Короля; старшій сынъ его остается въ *Лондонѣ* въ званіи второго Секретаря Посольства. (G. C.)

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 28-го Іюня.

Замѣчено, что ни одинъ изъ Испанскихъ Грандовъ не посѣдовалъ за *Донъ-Карлосомъ* въ изгнаніе.

— О сраженіи, происходившемъ въ послѣдній разъ въ Наваррѣ, *Quotidienne* сообщаетъ извѣстіе въ пользу Карлистовъ.

29-го Іюня.

Journal du Commerce слѣдующимъ образомъ раздѣляетъ вновь-избранныхъ 457 Депутатовъ: 200 считается министеріальныхъ приверженцевъ, 120 такъ названныхъ *Tiers parti*, 137 членовъ оппозиціи и 27 легитимистовъ. Подъ названіемъ *Tiers parti* разумѣются Депутаты, соединившіеся въ послѣднее время съ доктринерами, кои однако жъ не раздѣляютъ съ ними ихъ началъ, единственно изъ опасенія, чтобы республиканскій духъ не причинилъ вреда Королевской власти.

30-го Іюня.

Въ *Марселѣ* устроены заведенія морскихъ водъ, въ коимъ уже было множество лицъ.

— Слышно, что Епископъ въ *Ланжерѣ* будетъ назначенъ Архіепископомъ въ *Безансонъ*, а великій Викарій изъ *Сенса*, Г. *Виллекуръ*, Епископомъ въ *Неверсѣ*.

— Въ нѣкоторыхъ обществахъ говорили, будто извѣстно навѣрно, что Дворъ нетерпѣливо ожидаетъ результата посольства Г. *Латуръ Мобурга* въ *Неаполь*, которому поручено стараться о признаніи Королевы Изабеллы; равно привести къ окончанію переговоры ка ательно двойного супружества, о которомъ уже упоминали журналы, и склонить къ перемѣнамъ въ управленіи по началамъ, прежде еще введеннымъ въ Сициліи во времена Лорда *Бентинка*.

1-го Іюля.

Результатъ выборовъ вообще до того обратился въ пользу Правительства, что Посланники иностранныхъ Дворовъ не замедлили принести по сему поводу поздравленія Графу *Рини*.

— До сего еще времени неизвѣстно, кто будетъ Генералъ Губернаторомъ Алжира; одни ввѣряютъ сей постъ Герцогу *Деказу*, другіе Герцогу *Басано*. Начальникомъ военнымъ долженъ быть Генералъ *Дамремонъ*.

— Въ *Монитерѣ* помѣщенъ рапортъ Главнокомандующаго въ Алжирѣ, отъ 20-го Іюня, въ которомъ доноситъ объ упрочивающемся спокойствіи и о хорошемъ состояніи здоровья сего поселенія.

2-го Іюля.

Герцогъ *Немурскій* выѣхалъ въ лагерь при *Люневиллѣ*; Генералъ *Роке* назначенъ Начальникомъ лагеря при *Ст. Омерѣ*.

— Изъ *Витторіи* доносятъ отъ 20-го с. м. о прибытіи туда двухъ эскадроновъ кавалеріи, стрѣльцевъ

— *Królestwo* *Ichmość* засzczycili znowu obecnością swoją trzeci i czwarty koncerta, dane w Opactwie Westminsterskiém; towarzyszyli II K. K. MM.: *Xięźna Kent*, *Xięźniczka Wiktorya*, *Xięże Jerzy Cambridge* i *Xięźniczka Augusta*.

— Przyjaciele Jenerała *Miny*, mającego wkrótce udadz się napowrót do kraju swego, dali nie dawno dla niego świetną ucztę, na której się blisko 200 znakomych ludzi krajowych i zagranicznych znajdowało.

— *Courrier* pisze, iż nie można zaprzeczyć, że wypadek utarczek, stoczonych w dniach 16, 18 i 19 Czerwca w północnych prowincjach Hiszpanii, był tak korzystny dla Karolistów, iż *Quesada* poczytał się za szczęśliwego, uszedłszy ze znaczną stratą do *Pampelony*. (Dz. P.)

Dnia 2.

Przybył tu Baron Neumann, dyplomatyk Austriacki; ten sam, który był posłany do Biberich dla załatwienia interesów luxemburskich z Xięciem Nassau. (G. C.)

Dnia 3.

Onegdaj wniósł Hrabia *Grey* Irlandzki bil zmuszający z wyłączeniem sądów wojennych, które w roku zeszłym zostały wprowadzone, bo zdaje się, iż zwyczajne sądy będą dotychczasowymi. Bil ten został pierwszy raz przeczytany w Izbie wyższej, a jutro nastąpi powtórne przeczytanie. Wczora przyjęto większością 51 kresek bil względem ubogich. (Dz. P.)

Dnia 4.

Pierwszy Lord admiralicyi posłał do Woolwich Królewski statek parowy, który przewiezie Xięcia i Xięźnę *Lieven* do Hamburga. Xięże miał dnia 2 h. m. posłuchanie pożegnalne u Króla; syn jego starszy zostaje w Londynie jako drugi Sekretarz poselstwa. (G. C.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 28 Czerwca.

Uważają, że żaden z grandów Hiszpańskich, nie udał się na wygnanie z Don Carlosem.

— O bitwie stoczony ostatnim razem w Nawarrze, daje *Quotidienne* doniesienie, pomyślnie na stronę Karolistów.

Dnia 29.

Journal du Commerce w ten sposób dzieli już nowo-obranych 457 deputowanych: 200 stronników ministerialnych; 120 tak zwanych *tiers parti*, 137 członków opozycji, 27 legitymistów. Przez *tiers parti* rozumiani są deputowani, którzy ostatnim razem połączyli się z doktrynerami, chociaż ich zasad nie dzielą, jedynie z obawy, ażeby republikanizm władzy Królewskiej nie zaszkodził.

Dnia 30.

W Marsylii urządzono kąpiele morskie, do których wiele już osób przybyło.

— Słychać, że Biskup w Langres będzie mianowany Arcybiskupem w Besançon, a wielki Wikaryusz z Sens, P. *Villecourt*, Biskupem w Nevers.

— W niektórych towarzystwach mówiono z niejaką pewnością, że niecierpliwie oczekuje dwór wypadku posłannictwa Pana *Latour-Maubourg* do Neapolu, który miał polecenie, aby wyjednać uznanie Królowej Izabelli; przywieść do skutku układy małżeństwa podwójnego, o którym już dzienniki wspominały, i skłonić do zmian w zarządzie, podług zasad, jakie nieco dawniej za czasów Lorda *Bentink* w Sycylii wprowadzone były.

Dnia 1go Lipca.

Rezultat wyborów wypadł tak dalece pomyślnie dla Rządu, że Posłowie dworów zagranicznych, nie o mieszkali złożyć z tego powodu, powinszowań swoich Hrabie *Rigny*.

— Kto będzie Jeneralnym Gubernatorem Algieru, dotąd niewiadomo: jedni przeznaczają Xięcia *Decazes*, drudzy Xięcia *Rassano*. Dowódcą wojskowym ma być Jenerał *Damremont*.

— W *Monitorze* jest raport naczelnie dowodzącego w Algierze, z dnia 20 Czerwca, w którym donosi o ustalającej się spokojności i dobrym stanie zdrowia w tej osadzie.

Dnia 2go.

Xięże *Némours* wyjechał do obozu pod *Luneville*. Jenerał *Roquet* mianowany dowódcą obozu pod *St. Omer*.

— Z *Vittoryi* donoszą pod dniem 20 h. m., o przybyciu tam dwóch szwadronów jazdy, strzelców i ki-

и кирассировъ изъ Португальскаго войска, ускореннымъ маршемъ слѣдующаго въ Наварру.

— Извѣстіе, что Герцогъ *Деказесъ* будетъ назначенъ Генеральнымъ Губернаторомъ Алжира, становится достовѣрнымъ. Жалованье, для сего мѣста определенное, какъ утверждаютъ, простирается до 150,000 фран.

— Прежній Директоръ здѣшней большой Оперы и основатель консерваторіи Классической Музыки, Г. *Жоронъ*, скончался 30 п. м.

— Вчера прибылъ изъ Мадрита Генераль *Бустаменте* съ бумагами къ Испанскому Посольству.

3-го Июля.

Въ *Mémorial des Pyrénées* напечатано: „Повидимому, отбытіе *Донъ Карлоса* съ полуострова не лишило хорошаго духа инсургентовъ. Въ сраженіи при *Ласъ Германасъ* они дѣйствовали съ удивительною твердостью, а ихъ начальники всегда готовы встрѣтить прибывающія изъ Португаліи войска. *Жумала Каррегуй* собираетъ свои силы въ долину *Боранда*, а *Сегатибелза* занимаетъ позицію на равнинахъ *Бастанъ*; все предвѣщаетъ, что встрѣча будетъ ужасная и, по всей вѣроятности, рѣшительная. Замѣчено, что съ нѣкотораго времени появляются на Французскихъ предѣлахъ отдѣльные отряды инсургентовъ. Наша стража бдительно смотритъ за всѣми ихъ движеніями и обезоруживаетъ всѣхъ переходящихъ за предѣлы. Сраженіе при *Пампелонѣ* было кровопролитное, въ этомъ сознаются Офицеры войска Королевы. Бригадиръ *Линаресъ* доноситъ изъ Беріо-Плано, отъ 18-го с. м., что онъ вышелъ изъ *Пампелуны* въ 3 часа утра съ бригадою Маркиза *Виллакано* и своею, сверхъ того съ кавалеріею подъ начальствомъ Полковника *Аморы*, направляя путь въ *Витторію*; вскорѣ послѣ узнавъ отъ поселянъ, что инсургенты находятся въ окрестностяхъ *Етхаріа-Араназъ*; дозволивъ своему войску нѣсколько отдохнуть, онъ выступилъ въ дальнѣйшій походъ и встрѣтивъ инсургентовъ, сдѣлалъ нужные приготвленія къ нападенію. Послѣ сраженія упорнаго и, кровопролитнаго, продолжавшагося до 11 часовъ, инсургенты отступили, потерявъ 100 человекъ убитыми и 700 ранеными. Войско Королевы считаетъ 34 убитыхъ, 243 опасно и 122 легко раненыхъ.

— *Renovateur* предсказываетъ, что вскорѣ многіе Префекты и Вице-Префекты будутъ удалены отъ должности.

— Отъ двухъ мѣсяцевъ не прекращаются работы въ гаваняхъ *Тулона* и *Бреста*, потому, что въ Августъ будутъ предприняты большіе обороты и ученія. Въ сіе же время придетъ въ Тулонъ Король Неаполитанскій съ Герцогомъ *Салернскимъ*, а Короля Лудовика Филиппа будутъ сопровождать Королева и Принцесса *Марія*. Прибытіе ИИ. КК. ВВ. Неаполитанскихъ въ Тулонъ еще не рѣшено, но полученная отъ Графа *Латуръ-Мобурга* бумага уведомила Тюллерійскій Дворъ, что Король Фердинандъ имѣетъ искреннее желаніе посѣтить Францію въ нынѣшнемъ году, откуда чрезъ *Тулонъ* возвратится въ Сентіабрь въ *Палермо*.

— Отъ 26-го ч. послано посредствомъ телеграфа морскому Префекту повелѣніе, чтобы бригъ *Palinure* былъ въ готовности отплыть съ важными порученіями въ Левантъ. Флотъ, стоящій въ Тулонской пристани, ожидаетъ прибытія Короля въ Августъ, ибо Его Величество желаетъ видѣть обороты сего флота.

— Герцогъ Немурскій вчерашняго дня отправился въ лагерь при *Луневиллѣ*, въ сопровожденіи своего Адъютанта, Полковника *Ройера*.

— Легитимисты утверждаютъ, что *Бурмонъ* вскорѣ возвратится во Францію.

— *Паганини* изобрѣлъ новый инструментъ, издающій звуки, подражающіе голосу человека. Этотъ инструментъ, надъ которымъ онъ долго трудился, названъ имъ *Контравіола-Паганини*.

6-го Июля.

Король въ будущую недѣлю выйдетъ на нѣсколько дней въ Нормандію; для сей цѣли послѣ завтра отправится въ замокъ *Еу*. Изъ Министровъ только Г. *Гизо* сопровождаетъ Короля. Король возвратится до 14-го с. м., въ который день раздаваемы будутъ преміи медалями за лучшія произведенія на выставкѣ въ нынѣшнемъ году. Въ южныхъ Департаментахъ ожидаютъ Короля въ Августъ; въ Департаментахъ *Роны* и *Вара* Король проведетъ нѣсколько недѣль. Говорятъ также, что въ *Марсели* онъ увидится съ Королемъ Неаполитанскимъ. Тогда будетъ сопровождать Короля Г. *Тьерсъ*.

— Г. *Дюпенъ* старшій возвратился изъ Лондона; пробывъ здѣсь до завтрашняго дня, онъ поедетъ въ *Клапси* въ Департаментъ *Нисеръ*, дабы изъяснить свою

гисьеровъ з войска Portugalskiego, śpieszącego do Nawarry.

— Wiadomość, że Xiążę *Decazes* będzie mianowany Jeneralnym Gubernatorem Algieru, coraz więcej nabiera wiary. Penya do tego miejsca przywiązana, ma wynosić 150,000 franków.

— Dawniejszy dyrektor tutejszey wielkiej opery i założyciel konserwatorium muzyki klasycznej, Pan *Choron*, zszedł z tego świata dnia 30 z. m.

— Wczoray przybył tu z Madrytu Jenerał *Bustamente*, z depezsami do poselstwa Hiszpańskiego.

Dnia 3.

Czytamy w *Mémorial des Pyrénées*: Zdaje się, że oddalenie Don Carlosa z Półwyspu nie odjęło odwagi powstańcom. W bitwie pod *Las Hermanas* walczyli z zaciętością niesłychaną, a ich dowódcy okazują wszelką gotowość do przyjęcia śpieszącego z Portugalii woyska. *Zumala-Carreguy* zgromadza swe siły w dolinie *Boranda*, a *Segatibelza* zajmuje stanowisko na równinach *Bastan*; wszystko zapowiada, że spotkanie będzie szczęśliwe, a według podobieństwa i stanowcze. Uważano, że od niejakiego czasu, pokazują się na granicy francuzkiej pojedyncze oddziały powstańców. Nasze strażę są baczne na wszelkie ich poruszenia i rozbrajają natychmiast przekraczających granicę. — Bitwa pod *Pampeluną* była morderczą, przynajmniej to sami oficerowie woyska Królowey. Brygadyer *Linares* donosi z *Berio-Plano* pod dniem 18 b. m., że wyruszył z *Pampeluny* rano o godzinie 3ciej z brygadą *Markiza Villacampo* i z swoją, tudzież z jazdą, dowodzoną przez Półkownika *Amor*, udając się drogą do *Wittorii*; wkrótce potem dowiedział się od wieśniaków, że powstańcy są w okolicy *Etcharia-Aranaz*; dozwoiliwszy swojemu woysku małego wypoczynku, udał się w dalszy pochód, a spotkawszy powstańców, poczynił przygotowania na ich przyjęcie. Po bitwie zaciętej i krwawey, która trwała do godziny 11tej, cofnęli się powstańcy, straciwszy 100 ludzi w zabitych, a 700 rannych. Woysko Królowey ma 34 zabitych, 243 ciężko, a 122 lekko rannych.

— *Renovateur* zapowiada, że wkrótce wielu Prefektów i Podprefektów, będzie oddalonych z urzędów.

— Od dwóch miesięcy nie ustają roboty w portach *Tulonu* i *Brestu*, ponieważ w miesiącu Sierpniu będą przedsięwzięte wielkie obróty i ćwiczenia. O tymże czasie przybędzie także do *Tulonu* Król Neapolitański z Xięciem *Salerny*, a Królowi *Ludwikowi Filipowi* będą towarzyszyły Królowa i Xiężniczka *Marya*. Przybycie Królewstwa Ichmość Neapolitańskich do *Tulonu*, nie jest jeszcze udecydowane, ale odebrana od Hr. *Latour-Maubourg* depesza zawiadomiła dwór *Tuilleyjski*, że Król *Ferdynand* ma szczerą chęć zwiedzić tego roku Francją, z kąd przez *Tulon* powróciłby w miesiącu *Wrześniu* do *Palermo*.

— Pod dniem 26 posłano Prefektowi morskemu rozkaz telegrafem, ażeby bryg *Palinure*, gotowy był do żeglugi, dla przewiezienia ważnych i pilnych zaleceń do *Lewantu*. Flota, stojąca w przystani *Tulońskiej*, oczekuje na przybycie Króla w miesiącu Sierpniu, ponieważ *Monarcha* chce się przypatrzeć obrótom tej floty.

— Xiążę *Nemours* wyjechał dnia wczorayszego do obozu pod *Luneville*, w towarzystwie adjutanta swojego Półkownika *Royer*.

— Legitymiści utrzymują, że *Bourmont* powróci wkrótce do Francyi.

— *Paganini* wynalazł nowy instrument, wydający dźwięki naśladowujące głos człowieka. Ten instrument, nad którym długo pracował, nazwał *Contraviola-Paganini*.

Dnia 6.

Król wyjedzie w przyszłym tygodniu na dni kilka do *Normandyi*, w tym celu przeto udaje się pojutrze do zamku *Ex*. Z Ministrów towarzyszy Królowi tylko Pan *Guizot*. Król powróci przed dniem 14 b. m., w którym będą rozdawane premia w medalach, przyznane za przedmioty tegorocznej wystawy przemysłowej. W departamentach południowych spodziewają się Króla w miesiącu Sierpniu; w departamentach *Rodanu* i *Waru* zabawi *Monarcha* przez kilka tygodni. Mówią także, iż zjedzie się w *Marsylii* z Królem Neapolitańskim. Wtenczas będzie towarzyszył Królowi P. *Thiers*.

— Pan *Dupin* starszy wrócił z Londynu; zabawiwszy tu do jutra, pojedzie do *Clamecy*, w departamencie *Nievre*, dla podziękowania tamtejszym wyborcom

благодарность избравшимъ его Членомъ Палаты Депутатовъ. Министръ Финансовъ выѣхалъ на 4 недѣли: мѣсто его временно заступитъ Министръ Торговли.

— Графъ *Демидовъ* оставляетъ *Парижъ* и обрат-
но ѣдетъ въ *Петербургъ*.

— Третьяго дня скончался, на 77 году отъ ро-
ду, Г. *Шампани*, Герцогъ *Кадорскій*, бывший Ми-
нистромъ во время Имперіи. Онъ родился въ *Роан-
нѣ*, въ 1756 году.

— Съ 1-го Января 1835 г. будутъ уничтожены во
Франціи всѣ лотереи.

— Маршалъ *Сультъ*, Предсѣдатель Совѣта Ми-
нистровъ, въ нынѣшнемъ году уже не поѣдетъ къ
водамъ.

— Утверждаютъ, что важныя причины заставили
Короля ускорить путешествіе въ Южныя Департа-
менты. Сперва Король имѣлъ намѣреніе отпра-
виться 20-го Августа, теперь же определено время отъ-
ѣзда первыхъ чиселъ Августа. Король осмотритъ
флотъ, собранный въ *Тулонѣ*, который тотчасъ по
окончаніи смотра отплыветъ въ море. По перво-
начальному плану, флотъ сей долженъ былъ отплыть
не прежде какъ въ Сентябрѣ. Кромѣ брига *Pal-
nure*, высланнаго къ Дарданелламъ, поведѣно имѣть
въ готовности бригантину *Lemproie*, которая отпра-
вится съ бумагами въ *Александрію*. Изъ *Смирны*
третьяго дня прибылъ Англійскій Агентъ съ бума-
гами къ здѣшнему Англійскому Посланнику; онъ
же привезъ равно депеши къ Россійскому и Неапо-
литанскому Посланникамъ. Пробывъ здѣсь недолго,
онъ поспѣшно отправился въ *Вѣну*. (G. C.)

И С П А Н І Я.

Мадридъ, 14-го Іюня.

Донесятъ отъ Испанскихъ предѣловъ 22-го Іюня.
Въ сраженіи, происшедшемъ 18-го числа, въ раз-
стояніи 3 миль отъ *Локумбери*, между войскомъ подъ
Предводительствомъ *Линареса* и *Лоренцо* и инсур-
гентами, коими Начальствовали *Цумалакарреуи*,
нѣсколько разъ дѣйствовали противъ себя штыками.
Войско Королевы должно было отступить на ½ ми-
ли отъ *Пампелуны*. На другой день *Цумалакар-
реуи* хотѣлъ возвратиться на позицію, занимаемую
войскомъ *Лоренца*, но прежде, чѣмъ туда прибылъ,
встрѣтилъ колонну *Квезады* и *Дуора*, соединивших-
ся уже съ *Лоренцо*. Завязалось кровопролитное сра-
женіе, во время коего два полевыхъ орудія, въ вы-
годномъ положеніи поставленныя *Квезадою*, распро-
страняли смерть и ужасъ въ рядахъ Карлистовъ,
кои мужественно нападали, но принуждены были от-
ступить. Первый и второй батальонъ болѣе всѣхъ
потерпѣли; послѣдній лишился 200 человекъ. По-
терю Карлистовъ полагаютъ въ 1,050 человекъ. Съ
обѣихъ сторонъ пало также нѣсколько начальни-
ковъ. Карлисты въ порядкѣ отступили къ *Вастанъ*.
Сіе важное сраженіе происходило при деревнѣ *Ар-
ваза*. (G. C.)

В И Л Ъ Н А.

Сего Іюля 2-го числа здѣсь на Реформат-
скомъ кладбищѣ исполненъ послѣдній долгъ умерше-
му Виленской Гражданской Палаты Адвокату Бо-
гуславу Пежарскому. — Чиновники, сотрудники по-
койника и многіе изъ постороннихъ сопровождали
тѣло покойнаго. — Пасторъ Мандзеловскій сказалъ
при гробѣ прекрасную рѣчь въ которой изобразилъ
отличныя качества мыслей и сердца Пежарскаго —
Изображеніе сіе совершенно было справедливо Пе-
жарскій въ весьма затруднительной и непріятной
должности публичнаго защитника, снискалъ полную
признательность, хорошее мнѣніе и довѣренность. —
Краснорѣчивый, самыя неясныя дѣла понимавшій
съ легкостью, удачно и безпристрастно судившій объ
онѣхъ, не имѣвшій въ виду собственной пользы, обы-
кновенно предпочитавшій согласіе и спокойствіе, онъ
множество самыхъ запутаннѣйшихъ тяжбъ прекра-
тилъ миролюбиво, имѣя отличной даръ ума убѣждать ка-
ждаго: всякой полагался въ полной мѣрѣ на честность
и ту правильность мыслей, каковою всѣ дѣянія его
ознаменовались — Вдовы, сироты, бѣдные и несча-
стные находили въ Пежарскомъ, не только благаго
Совѣтника и по дѣламъ ихъ защитника, но еще содѣй-
ствіе и вспомошествованіе изъ собственного его, хо-
тя небольшого достоянія. — Словомъ, смерть Пежа-
рскаго справедливо почитать должно ощутительнымъ
урономъ для ближнихъ, а слезы многочисленно собрав-
шихся сотрудниковъ и друзей, оросившія гробъ по-
койника, да послужатъ яснымъ доказательствомъ,
сколь чувствительна потеря такого добродѣтельнаго
и умнаго человека каковъ былъ Пежарскій. Миръ
праху твоему, добрый человекъ!

за избраніе го на члѣнка Избы Депутowanych. Ми-
нистеръ skarbu wyjechał na 4 tygodnie; ma go zastę-
pować tymczasowie Minister handlu.

— Hrabia *Demidow* opuszcza Paryż i jedzie z po-
wrótem do Petersburga.

— Zawczoraj umarł w 77 roku wieku swego Pan
Champagny, Xiążę *Cadore*, który był Ministrem za
Rządu Cesarskiego. Urodził się w Roanne roku 1756.

— Od dnia 1go Stycznia 1835 roku będą zniesione
w całej Francyi wszystkie loterye.

— Marszałek *Soult*, Prezes Rady Ministrów, już nie
pojedzie tego roku do wód.

— Zapewniają, że ważne przyczyny skłoniły Króla
do przyspieszenia podróży swojej do departamentów
południowych. Z początku było zamiarem Króla wy-
jechać dnia 20 Sierpnia, teraz zaś oznaczono do od-
jazdu pierwsze dni t. m. Król obejrzy flotę zebra-
ną w Tulonie, która zaraz po odbytych przeglądzie,
wypłynie na morze. Według pierwotnego planu, wy-
ście pod żagle tej floty, dopiero w miesiącu Wrześniu
miało przyjsć do skutku. Oprócz brygu *Palinure*,
wyslanego do Dardanellów, kazano już przygotować
brygantynę *Lemproie*, która powiezie depesze do Ale-
xandryi. Ze Smirny przybył zawczoraj agent angielski
z depeszami do tutejszego Posła Angielskiego; ten-
że sam przywiozł również depesze do Posłów Rosyjs-
kiego i Neapolitańskiego. Zabawiwszy bardzo krótko,
pośpieszył ztąd do Wiednia. (G. C.)

Н И С П А Н І Я.

Мадридъ, дня 14 Сzerwca.

Donoszą od granicy Hiszpańskiej, dnia 22 Czerw-
ca. W bitwie, stoczoney dnia 18 o 3 mile od Locum-
beryi, między woyskiem, którym dowodził *Linares* i
Lorenzo, a powstańcami, dowodzonymi przez *Zumala-
Carreguy*, kilkakrotnie nacierano na siebie bagnetami.
Woysko Królowey musiało się cofnąć o trzy ćwierci
mili od Pampelony. Nazajutrz chciał *Zumala-Carre-
guy* zwrócić się na stanowisko, zajmowane przez wo-
ysko *Lorenza*, ale nim tam przybył, spotkał kolumnę
Quesady i *Duory*, którzy już z *Lorenzem* połączeni byli.
Rozpoczęła się mordercza bitwa, w której dwa działa
polowe w wygodney pozycyi przez *Quesadę* umiesz-
czone, roznosiły śmierć i zniszczenie pomiędzy szeregi
Karolistów, którzy nacierali walecznie, ale zmuszeni
byli odstąpić. Pierwszy i drugi batalion ucierpiał na-
więcej, ostatni utracił 200 ludzi. Stratę Karolistów
podają na 1,050 ludzi. Z obu stron legło także kilku
dowódców. Karoliści cofnęli się w porządku do Ba-
stan. Ta ważna bitwa miała miejsce pod wsią Ar-
vaza. (G. C.)

В И Л Ъ Н О.

Дня 2го Іюлі б. р. odbył się tu w Wilnie, na
cmentarzu Ewangelickim, pogrzebowy obrzęd zeszłego
ś. p. Bogusława Peżarskiego, Adwokata Izby Cywilney
Wileńskiej. — Urzędnicy, koledzy zmarłego, i nader li-
cznie zgromadzona Publiczność, odprowadziła zwłoki
Peżarskiego, na miejsce wiecznego spoczynku. — Xiądz
Mandzelowski, piękną mową, mianą u grobu, oddał po-
chwagę, rzadkim przymiotom umysłu i serca zmarłego. —
Pochwała ta była zupełnie sprawiedliwą: Peżarski, w
nader trudnym i przykrym obowiązku Publicznego O-
bróńcy, zyskał najwyższy szacunek, wziętość i ufność. —
Wymówny, prędko obeymujący najzawiślejsze inte-
ressa, trafnie i bezstronnie o nich decydujący, nie oglą-
dający się na własną korzyść, przyjacieli zgody i po-
koju, mnóstwo też najzaciętszych godził processów: bo
każdego, umiał przekonać mocą rozsądku, bo każdy
ufał jego uczciwości i tej prawości charakteru,
którą były odznaczone wszystkie jego czyny. Wdo-
wy, sieroty, ubodzy i nieszczęśliwi, mieli w Peżarskim,
nie tylko poradnika i obrońcę w swoich interessach, ale
znachodzili wsparcie i zasiłek w jego, acz miernym
funduszu. Słowem, strata Peżarskiego, sprawiedliwie
uważać się może, za stratę dotyczącą ogółu, a ły zgro-
madzonych kolegów i przyjaciół, spadłe obficie na
grób zmarłego, są rzetelnym świadectwem powszech-
nego żalu, a razem najpiękniejszą daniną, wypłaconą
talentom i cnocie Peżarskiego.